

nímu dalšímu výkonu výdělečné činnosti. Poukazuje-li rekursní soud k tomu, že povinný má možnost předváděti právě ten motocykl, o němž se kupující zajímá, přehlíží, že, dokud není jisto, že koupěchtivý motocykl skutečně koupí, nemůže povinný prováděti jízdu na zkoušku na motocyklu novém jemu do komise svěřeném, poněvadž by se nový motocykl jízdou na zkoušku opotřeboval a tím ztratil na ceně. Podle názoru soudu dovolacího jsou předpoklady § 251 čis. 6 ex. ř. v souzeném případě splněny a bylo tedy k důvodnému dovolacímu rekursu obnoviti usnesení prvního soudu.

Čís. 9042.

Dopravní řád železniční.

Dráha má nárok na přírážku k dovoznému pro nesprávné údaje v nákladním listu ve výši dvojnásobného rozdílu dovozného i tehdy, když bylo omylem na dovozném předepsáno a vybráno tolik nebo více, než při správném vyplnění nákladního listu bylo vybrati.

Žádal-li odesílatel přistavení poschod'ového vozu pro přepravu vepřového dobytka, a pro tuto přepravu platí zvláštní tarif, předpisující počítání dovozného podle ložné plochy, jest vypočítati dovozné podle ložné plochy i tehdy, kdyby dovozné počítané podle pravidelného tarifu a podle váhy bylo levnější.

Udal-li v takovém případě odesílatel v nákladním listu nesprávně jakost a váhu přepravovaného vepřového dobytka, nemá dráha nároku na přírážku ve výši dvojnásobného rozdílu dovozného.

(Rozh. ze dne 15. června 1929, Rv I 1600/28.)

Žalobce obdržel ze stanice Kőbőlkut ve stanici Aš dne 19. dubna 1926 2 vagony čis. 3-122 ČSD a čis. 1-19611 ČSD 60 vepřů. V nákladních listech byl obsah deklarován jako 60 kusů hubených prasat ve váze 3.600 kg. Stanice odesílací neúčtovala v nákladním listě dopravné podle váhy, nýbrž podle výminečného tarifu 5 h pro vozové zásilky ve výši Kč 2.760·70. Jelikož na přechodové stanici Vršovice-Nusle skutečná váha obou vagonů byla zjištěna 4040 kg a 4030 kg, úhrnem 8070 kg, vybrala stanice Františkovy Lázně následkem nesprávného údaje váhy dopravní přírážku Kč 1.739·60, která pak dodatečně byla opravena na Kč 1.701·80. Žalobu proti dráze o zaplacení 1.698 Kč 80 h odůvodňoval žalobce takto: Dráha nebyla v souzeném případě oprávněna k vybrání dopravní přírážky ve smyslu § 60 b) dopr. ř. Neboť, i kdyby se bylo jednalo o nesprávné údaje dráhy, byla by dráha ve smyslu cit. paragrafu jen oprávněna žádati dvojnásobnou částku rozdílu mezi dovozným vypočítaným podle nesprávného údaje a dovozným správně vypočítaným ze stanice odesílací až do stanice určení. Tohoto rozdílu však v souzeném případě není. Neboť dráha účtovala dopravné za vozové zásilky ve výši 2.760 Kč 70 h na základě zjištěné váhy, mohla však až do Františkových Lázní podle třídy II účtovat jen Kč 2.728·30, takže dráha vybrala již původně

na základě deklarace o Kč 32·40 více, než byla oprávněna, a nebyla tudíž dráha vůbec zkrácena. Dráha v souzeném případě byla jen oprávněna účtovat ve smyslu § 60 b) dopr. ř. Kč 3—, takže celkem nesprávně vybrala dopravní přírážku Kč 1.698·80. Procesní soud prvního stolu uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Zásilka, o niž jde, byla odeslána dne 15. dubna 1926 ze stanice Köbölkut ČSD a obsah označen v nákladním listě jako »60 kusů hubená prasata ve váze 3.600 kg«. V přechodové stanici Vršovice-Nusle byla zásilka vážena a zjištěna čistá váha vozu čís. 3-122 4.040 kg a čistá váha vozu čís. 1-19.611 4.030 kg, úhrnem 8.070 kg. Podle údajů nákladního listu činí dovozní za dílčí trať Köbölkut—Františkovy Lázně za váhu 3.600 kg při sazbě II. třídy 5.215 — Kč 1.877·40 při výpočtu podle ložné plochy obou vozů $20·10\text{ m}^2$ a $20·39\text{ m}^2 = 40·49\text{ m}^2$ — 2.728 Kč 30 h. Stanice Köbölkut použila k výpočtu dovozního sazeb v t. b. 5 a vypočetla nesprávně 2.760 Kč 70 h, což bylo opraveno ve Františkových Lázních na 2.728 Kč 30 h. Žalobce, navazuje na tento nesprávný výpočet dovozního ve stanici Köbölkut, dovozuje z ustanovení § 60 (1) b) žel. dopr. ř., podle kterého může dráha žádati, mohl-li způsobiti nesprávný údaj újmy na dovozním, dvojnásobnou částku rozdílu mezi dovozním vypočítaným na základě nesprávného údaje a dovozním správně vypočítaným ze stanice odesílací až do stanice určení, že stanice odesílací Köbölkut vypočetla při podání zásilky dovozní na základě údajů nákladního listu na 2.760 Kč 70 h, tedy rozhodně, jak znalec zjistil, vyšší, než byla vůbec oprávněna, a že tedy mezi dovozním vypočítaným odesílací stanicí (a jen tento jest prý směrodatný a nikoliv dodatečný výpočet ředitelství státních drah) na základě údajů nákladního listu a dovozním správně vypočítaným vůbec není rozdíl v neprospěch dráhy, takže dráha vůbec nebyla zkrácena na dovozním. Tu ovšem přehlíží žalobce, že, zmýlila-li se dráha při prvním výpočtu dovozního odesílací stanicí, počítajíc podle výjimečného tarifu 5 b) dovozní 2.747 Kč 30 h místo správně podle sazby II. třídy 1.877 Kč 40 h, čímž se stalo, že vlastně není rozdíl, jehož dvojnásobení by mělo býti předepsáno žalobci jako přírážka, nemůže tato okolnost přijíti k dobru žalobce a sprostiti ho od předpisu přírážky. Žalobce zboží nesprávně deklaroval, nutno proto vzíti rozdíl mezi tím, co dráha (odesílací stanice Köbölkut) měla správně předepsati podle sazby II. třídy podle údajů nákladního listu, tedy mezi dovozním 1.877 Kč 40 h, a mezi tím, co nutno podle sazby II. třídy předepsati na podkladě skutečně zjištěné váhy 8.070 kg (žalobce deklaroval váhu jen na 3.600 kg), tedy mezi dovozním 2.728 Kč 30 h, tudíž rozdíl 850 Kč 90 h. Každý jiný postup by znamenal, že by naprosto přesně zjištěný nepravdivý údaj v nákladním listu zůstal bez trestu, což zajisté nebylo úmyslem zákonodárce a odporovalo by dobrým mravům. Zdvojnásobí-li se shora vypočtený rozdíl 860 Kč 90 h, dojde se k přírážce 1.701 Kč 80 h, ze které uznává žalobce v žalobě ve smyslu § 60 b) žel. dopr. ř. jen 3 Kč, takže se domáhá na žalované straně přeplatku 1.698 Kč 80 h, ovšem jak shora dořčeno podle názoru odvolacího soudu úplně neprávem. Prvý soud po-

soudil věc po stránce právní nesprávně a bylo proto změnou jeho rozsudku žalobu zamítnouti, neboť dráha jest oprávněna změnití výpočet dovozného v konečné stanici, poněvadž ručí za vyúčtování dovozného konečná stanice, která má možnost překontrolovati jak váhu, tak i deklaraci zboží, opomenula-li tuto svou povinnost stanice odesílací (§ 58 žel. dopr. ř.).

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Jest nesporno, že přepravovaný vepřový dobytek byl odesílatelem v nákladním listu označen nesprávně jako »60 kusů hubených prasat ve váze 3.600 kg«, neboť podle tarifu pokládají se za hubené (nevykrmené) vepře jen vepři ve váze od 40 do 90 kg a jen u nich se předpokládá jednotková váha každého kusu 60 kg, kdežto skutečná váha vepřů byla, jak bylo převážením na cestě zjištěno, více než dvojnásobná, totiž 8070 kg. Nesporno jest také, že nesprávným označením obsahu a váhy zásilky propadla žalující strana podle § 60 žel. dopr. ř. smluvní pokutě ve formě přírážky k dovoznému. Sporná jest její výše. Kdežto dráha tvrdí, že nesprávným udáním mohla jí býti způsobena újma na dovozném, a vybrala proto od žalobce přírážku ve výši dvojnásobného rozdílu mezi dovozným, odpovídajícím podle jejího názoru deklaraci odesílatelově, a dovozným odpovídajícím skutečné váze vepřů, doličuje žalobce, že nesprávné označení zásilky nemělo vlivu na výpočet dovozného, že proto přírážka činí jen 3 Kč, a domáhá se vrácení vybrané přírážky po srážce těchto 3 Kč. Nesporno jest posléze, že, bylo-li dovozné vypočítati podle tarifní třídy II., u níž se počítá podle váhy, a vzala-li by se pro výpočet za základ udání odesílatelova v nákladním listu, činilo by dovozné 1.877 Kč 40 h, podle výjimečného tarifu 5 b), jenž nařizuje výpočet podle ložné plochy však 2.728 Kč 30 h, a to bez ohledu na tvrzenou a skutečnou váhu zásilky. Početní omyly, příhodivší se stanici odesílací i stanici Františkovy Lázně tím, že dovozné podle výjimečného tarifu 5 b) vypočetly na 2.760 Kč 70 h a 2.747 Kč 20 h, nemají vzhledem k ustanovení § 70 žel. dopr. ř. pro rozhodnutí sporu významu. V rozporu se spisy jest předpoklad odvolacího soudu, že dovozné 2.728 Kč 20 h jest dovozným vypočítaným podle tarifní třídy II. na základě skutečné váhy 8.070 kg. Podle výpočtu na nákladní kartě čís. 1 v železničních spisech činilo by toto dovozné 3.807 Kč, pro rozhodnutí sporu nepřichází však vůbec v úvahu. Sama dráha uznává, že bylo-li vypočítání dovozného podle výjimečného tarifu 5 b), podle ložné plochy, pro stranu příznivější než vypočítání podle váhy, byla povinna použití tarifu 5 b), osobuje si dovozné jen podle tohoto tarifu ve výši 2.728 Kč 30 h, a bere také pro vypočítání přírážky ve výši dvojnásobného rozdílu dovozného za základ toto dovozné. Tvrdí však — a v tom jest jádro sporu —, že podle údajů v nákladním listu nemělo býti použito výjimečného tarifu 5 b), nýbrž tarifní třídy II. jako výhodnější pro stranu, že mělo býti předepsáno na dovozném jen 1.877 Kč 40 h, a že

tedy nesprávné údaje nákladního listu byly by jí způsobily újmu na dovozném, kdyby nebyla nahodilým převážením zásilky na cestě zjistila skutečnou její váhu. Námitce žalobcově, že již odesílací stanice vypočítala dovozné podle výjimečného tarifu 5 b), a že takto vypočítané dovozné bylo od něho také skutečně vybráno, tak že tu nebylo a není rozdílu mezi správným a nesprávným dovozným, čelí dráha se svého právního hlediska správně poukazem na § 70 žel. dopr. ř., podle něhož vypočítání a vybrání dovozného jednotlivými stanicemi není konečné, žalobce by mohl dodatečně žádati za vrácení přeplatku dovozného, který by podle nesprávného výpočtu odesílací neb konečné stanice byl od něho vybrán, a železnice by musila jeho nároku vyhověti, kdyby nebyla převážením zásilky na cestě zjistila nesprávnost údajů v nákladním listu. Kdyby byl správný názor žalované strany, že dráha byla povinna použití při počítání dovozného buď tarifní třídy II. nebo výjimečného tarifu 5 b) podle toho, co by bylo levnějším, nebylo by lze popírat, že nesprávné údaje nákladního listu mohly způsobiti dráze újmu a předepsání přírážky v dvojnásobné výši této újmy bylo by ospravedlněno. Leč tento právní názor nelze uznati za správný. Žalovaná strana má, opírajíc jej o § 67 žel. dopr. ř., zřejmě na mysli třetí jeho odstavec, příkazující dráze, aby při možnosti použití různých tarifů použila u nákladního zboží tarifu nejlevnějšího. To však platí jen v případě, že odesílatel sám nepředepsal podle druhého odstavce téhož paragrafu tarif, jehož má býti použito. Učinil-li tak, jest železnice povinna řídit se jeho příkazem, za to však oprávněna vybrati dovozné podle předepsaného tarifu. V souzeném případě bylo podle znalecova nálezu a posudku odesílatelem určeno, kterého tarifu má býti použito. Všeobecná ustanovení nákladního tarifu díl I. odd. B o přepravě vepřového dobytka nařizují jeho tarifování podle třídy II. jen pro případ, že v dílu II. téhož tarifu není jinak ustanoveno. V tomto druhém dílu jest pro přepravu vepřového dobytka výjimečný tarif 5 b), když se dobytek přepravuje v poschodovém voze nebo místo objednaného poschodového vozu ve dvou vozech obyčejných, v kterémž případě lze celou zásilku podati k přepravě proti pravidlu § 56 (2) žel. dopr. ř. a jeho tarifnímu prováděcímu ustanovení jediným nákladním listem. Znalec a s ním první soud usuzují právem ze skutečnosti, že dráha převzala zásilku o dvou vozech s jedním nákladním listem, že dráha přistavila dva obyčejné vozy místo objednaného poschodového vozu, a mohli v této příčině poukázati také ještě na to, že na samém nákladním listu jest odesílatelem poznamenáno, že objednan byl M vůz, použito jest dvou vozů. Tento skutkový závěr prvního soudu zůstal oprávným řízením nedotčen, nutno proto z něho vycházeti. Tím, že odesílatel objednal vůz poschodový, projevili vůli, by bylo použito tarifu určeného pro přepravu vepřů ve voze poschodovém, tedy výjimečného tarifu 5 b), a by dovozné nebylo počítáno podle váhy vepřů, nýbrž podle ložné plochy vozu. Odesílací stanice nejednala tedy v omylu, nýbrž správně a podle příkazu odesílatelova a předpisů tarifu, když bez ohledu na to, že by, předpokládajíc správnost údajů nákladního listu, tarifování podle váhy bylo levnější,

vypočítala dovozné podle ložné plochy vozů. Nesprávné údaje nákladního listu nemohly mít za následek nesprávný předpis dovozného a újmu dráhy. K vybrání přírážky ve výši dvojnásobné újmy na dovozném nebylo pro nedostatek příčinné souvislosti nesprávných údajů odsílatelových s vypočítáním dovozného právního základu. Nárok žalobců na vrácení vybrané přírážky, pokud převyšuje 3 Kč, jest oprávněn.

Čís. 9043.

Výklad spolkových stanov.

Účinnost vyloučení člena svazovým výborem není odložena do doby, kdy rozhodne svazový sjezd o jeho odvolání.

Místní skupina spolku nesmí svými orgány vyvinovati činnost, která by byla v přímém rozporu s ustanovením svazových stanov.

Výbor místní skupiny jest povinen, by svazovému výboru vyúčtoval každého měsíce příjmy a výlohy.

(Rozh. ze dne 15. června 1929, Rv I 1913/28.)

Vyloučení členové představenstva Ústředního svazu podali proti vyloučení, na němž se usneslo představenstvo, stížnost ke stížnostní komisi (§ 5 stanov Ústředního svazu § 22 stanov místní skupiny v Ž. a § 17 doplňků stanov), která je však zamítla, takže se usnesení o vyloučení stalo pravoplatným (§ 17 bod 4 doplňků stanov). Žalobou, o níž tu jde, domáhal se Ústřední svaz na vyloučených členech představenstva (členech výboru místní skupiny v Ž.) vydání vkladní knížky nebo zaplacení 4127 Kč 60 h, jakožto jmění místní skupiny Ž. žalujícího svazu. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Neoprávněnou jest výtka nesprávného právního posouzení věci v tom směru, že první soud v rozporu s ustanovením spolkového zákona uznává, že jsou činovníci spolku právi za škody vzniklé jednomyšlným, podle mínění žalující strany nezákonným usnesením schůze místní skupiny žalujícího Ústředního svazu v Ž. ohledně dispozice s částkou tvořící předmět žaloby, v době, kdy ještě trvala. Není sporu o tom, že místní skupina v Ž. byla usnesením svazové správy ze dne 26. dubna 1926 rozpuštěna, následkem čehož podle § 15 stanov místní skupiny připadá veškeré její jmění žalujícímu Ústřednímu svazu. Tímto jměním v čase rozpuštění skupiny v Ž. bylo, jak nyní v odvolacím řízení žalovanou stranou přiznáno, 4127 Kč 50 h, které byly uloženy na vkladní knížku »Stavebního a bytového družstva v Ž.«, znějící na jméno Bohumil L. po rozpuštění skupiny v Ž. Podle § 10 stanov místní skupiny má správní výbor povinnost vyřizovati svědomitě veškeré záležitosti, súčtovat každého měsíce přesně všechny příjmy a výlohy, a podávati zprávu o všech důležitějších případech. Jestliže správní výbor místní skupiny v Ž., k němuž nesporně náleželi všichni žalovaní, dopustil, by v době, kdy místní skupina byla ještě po právu, předmětem jednání a usnášení byl návrh, kýmkoliv podaný, by se jměním skupiny bylo dis-